

10 augustus 2008

Een tweede kans (serie: vrijgesproken)

Lezen: Lukas 4,14-21; 13,6-9

De tekstkeus

Het valt voor een dominee niet altijd mee om een tekst te kiezen om over te preken waar iedereen wat aan heeft. Jezus koos ook een tekst – om de strategie voor zijn doel op aarde duidelijk te maken. Wat een ongelooflijke tekst kiest Jezus! Hij had oordeelsteksten kunnen kiezen. Maar zijn timing is perfect. De Joden lazen de Bijbel volgens een rooster.

Jezus daagt precies op de juiste tijd op in de synagoge in Nazareth op. Uitgerekend op de dag waarop deze tekst uit Jesaja moest worden voorgelezen daagt Jezus op. Op het moment dat de woorden van Jesaja vervuld worden is Jezus op zijn post.

Het hemels program van actie

Jezus past de tekst kort en krachtig toe. Doch glashelder. "*Heden is dit schriftwoord voor uw oren vervuld*" - "*Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan*" (NBV).

Gods langverwachte bonusjaar is uiteindelijk gekomen. Nu is het tijd van overvloed. Nu gaan gevangenen hemelse vrijheid ervaren. (Geestelijke) honger zal nu verdwijnen. Blinden zullen zien en doven zullen horen. Nu is het de tijd voor het aangename jaar van de Here.

Kijk alleen naar Jezus 'optreden. Dan zie je genade in actie.

- Genade heeft een naam: *Jezus*. Hij *praat* niet alleen – Hij *doet* het. Dat is zijn agenda, strategie. Hij trekt de tekst naar zichzelf toe.
- Het heeft ook een adres: overal waar Jezus is, is genade actief. Daar wordt het ervaren.
- Genade heeft ook een speciale gids om Jezus te begeleiden: *de Geest van de Here*.

Visie en taakomschrijving

Jezus is gekomen:

- Ongenade met een genadejaar te vervangen
- Ruil dood om voor leven
- Blus oordeelsvuren uiteindelijk
- Donker met licht te verdrijven
- Om vijanden van de hemel Gods vrienden te maken
- Om Gods grondgebied terug te winnen
- Om de genadevlag overal op aarde te laten wapperen
- Om dove oren over genade te laten horen
- Om blinde ogen met hemelse glans te verlichten
- Om doodsvonnissen voor eeuwig op te heffen.

Zo laat Jezus Gods genadejaar in vervulling gaan.

Een tweede kans?

Genade gaat altijd over tweede kansen. Nieuwe kansen.

Het is anders dan wanneer wij elkaar tweede kansen bieden. Bij ons gaat het zo: Persoon A benadeelt persoon B. Persoon B is boos op persoon A. Persoon A biedt persoon B zijn excuses aan. Persoon B biedt persoon A een tweede kans. Vaak met als voorwaarde dat dit nooit meer mag gebeuren.

De vraag is nu wie als eerste actie moet ondernemen? Dus: wie kreeg een kans? Uiteraard Persoon A! Menselijke genade betekent dat Persoon B aan Persoon A een tweede kans geeft om het goed te maken. Genade wordt een werkwoord voor wie het ontvangt, in dit geval Persoon A. Nu is de ontvanger van de genade verantwoordelijk om een tegenprestatie te leveren: bijv. het niet meer te doen. De verantwoordelijkheid rust dus op de ontvanger om iets te doen.

Laten we maar eerlijk zijn: zo denken we erover. Wanneer we genade bewijzen vragen we een tegenprestatie. Degene die genade heeft bewezen kan dar achterover zitten en toekijken wat de ontvanger ermee doet.

Maar zo bewijst God niet genade. Sinds Jezus' komst naar de aarde geeft God geen kansen en kijkt dan toe wat we ervan bakken. Hij maakt door Jezus nu de kans in onze plaats. Laten we van

dichterbij bekijken hoe dit werkt.

Genade wordt praktisch in een verhaal

Velen van ons, ook ik, dachten vaak dat genade is dat God ons iedere dag een nieuwe kans vanuit de hemel geeft. Deels fijn, maar toch ligt het nu weer aan mij wat ik ermee doe. De verantwoordelijkheid rust nu op mij. In Lukas 13,6-9 vertelt Jezus een ongelooflijk verhaal. Dit verhaal verandert deze manier van denken helemaal. Hoe meer je er dan over nadenkt hoe meer besef je dat ons traditionele manier van denken van een tweede kans uit de hemel fout is. Laten we het verhaal dichterbij bekijken.

De crisis

Jezus vertelt dat het koninkrijk van God als een wijngaard is. God is de Eigenaar, Jezus de Tuinier, en wij de vijgenboom. Wij zitten in de problemen – overdekt met bladeren, maar zonder vruchten. Wij staan daar waardeloos en verlegen. We nemen alleen maar ruimte in beslag. De Eigenaar is niet onder de indruk. Logisch, want fruitboom moeten vrucht dragen. Het heet niet voor niets een fruitboom. Anders heette het wel bladerenboom. Niet vreemd dus dat de Eigenaar opdracht geeft de bomen om te hakken.

God is ontevreden als zijn fruitbomen geen vruchten dragen. Ze doen niet waar ze voor bedoeld zijn.

Goed nieuws: een hovenier is aan het werk

Er is gelukkig een hovenier in de wijngaard van God aan het werken. Hij krijgt de onmogelijke voor elkaar. Hij overtuigt de Eigenaar ervan om Hem toe te laten de bomen voorkeursbehandeling te geven. Jezus is de hovenier. Alleen Hij kan de bijl die aan de wortel van de bomen ligt weghalen. Hij is gekomen om vruchteloze bomen een tweede kans te geven. Hoor goed: Jezus kwam zélf de tweede kans maken. Jezus, de hovenier, kwam niet om te wachten of de bomen toch nog een keertje vrucht zouden leveren. Nee, Hij kwam om er zelf wat van te maken zodat ze door zijn inzet wel vrucht zouden leveren. Hij maakte de tweede kans. Door voeding, verzorging en extra aandacht.

Hij máákt een tweede kans

Het zou geen zin hebben de bomen nog maar een kans te bieden. Het zou verspilling van tijd en energie zijn. De Eigenaar zou alleen nog een keer teleurgesteld zijn. Nog een kans bieden heeft dus geen zin. Hoeveel miljoenen kansen heeft God niet al in het oude Testament gegeven. Keer op keer bood Hij genade aan. Steeds werd het in zijn gezicht teruggegooid. Eentje extra zou geen verschil maken. God weet dat het niet helpt om nog kansen te geven. Als God het van ons laat afhangen zullen we het telkens maar weer verprutsen.

Genade is veel meer dan alleen uitstel van een vonnis.

Met de komst van Jezus verschuift de onus (actie) van de mensen naar Jezus toe. God biedt geen kansen meer, Hij **maakt** een kans. Luister wat de Hovenier (Jezus) tegen de Eigenaar zei: *"Ik zal er eerst nog eens omheen graven en er mest bij brengen"* (13,8). De hovenier – Jezus - neemt de volle verantwoordelijkheid op zijn schouder. Hij moet ervoor zorgen dat de boompjes precies de juiste hoeveelheid bemesting en hoeveelheid water krijgen. Hij moet voor alles zorgen. Voor hemelse voeding en verzorging. Hij kondigt een jaar van uitstel aan voor de vruchteloze boom. Hij brengt een eind aan oordeel, bijlen, vuur en zwavel. Voorlopig nog niet.

Hij neemt dus alle verantwoordelijkheid om te zorgen dat de bomen vrucht gaan dragen. Zo wordt genade voor Hem een fulltime werkwoord. De bomen, wij, zijn dus alleen maar ontvangers van deze ongelooflijke genade.

God geeft geen kansen meer, Hij maakt in Jezus een tweede kans voor zondaren.

Van uitstel komt afstel

Het genadejaar is een bonusjaar. Een jaar van herstel en vernieuwing. Een jaar van geestelijke groei en nieuw leven zoals nooit tevoren. Jezus' doel hiermee is om ons vruchten te laten opbrengen die voorde Vader bestemd zijn en die Hem Hij kan gebruiken en nuttigen.

Genade is werktijd voor de hemel. Weet dus dat wanneer jij/u een vruchteloze boom in Gods wingerd bent, Jezus voor jou een nieuwe kans maakt. Hij begint opnieuw met je. Van nu af aan loop je overal tegen een overvloed van genade aan. Ineens is iedere preek die je hoort voor jou bedoeld en niet meer voor je buurman/vrouw. Zomaar ineens spreken Bijbelteksten je aan. Tot je verbazing worden je gebeden verhoord en zijn ze geen rijmpjes meer die je snel aframmelt. Onthoud: je bent nu in de

speciale zorg van de Hovenier – Jezus. Je wordt met genade verzorgd/vertroeteld, want Hij maakt een kans voor jou. En als je dan nog niet reageert, wordt je wel omgehakt. Maar dan ligt het niet aan Hem, want Hij heeft er alles aan gedaan. Maar Jezus is erop uit om het jaar van uitstel in een eeuwigheid van afstel te omschepen.

Niet meer vruchteloos

Er is goed nieuws voor je als jij een vruchteloze boom bent. Je wordt overspoeld met hemelse verzorging: liefde, deernis en overvloed. Je bent overal in het vizier van de hemelse Hovenier. Genade zegt dat je kostbaar bent. Wie je ook bent. Wat je ook gedaan hebt – of niet gedaan hebt. Je wordt speciaal verzorgd – VIP behandeling. Weet daarom ook dat je niet een biologische toeval bent. Psalm 139,13-14 – u vormde mij tot in het fijnste detail.

Hij weet ook veel meer van je dan je zelf weet of beseft – Ps 139:15-16 – u kent mijn gedachten. Hij weet ook precies wat er met je zult gebeuren. Voor je geboorte al heeft Hij het bepaald. Ja, je bent Gods unieke handenwerk, creatie. Hij is iedere dag met je bezig. Hij heeft je met zorg gemaakt. En door de hemelse Hovenier maakt Hij je helemaal nieuw. Bij het kruis greep Hij in je leven in, omdat Hij niet wilde dat zijn unieke kunstwerk (jij) in zonde moet vergaan. Daarom krijg je voorkeursbehandeling.

Je hoeft niets te doen – wees slechts een wijngaard

De logische vraag die we onszelf afvragen is wat we ervoor moeten doen. Alles wat we ontvangen kost toch iets? Niets is gratis. Vele gelovigen hebben steeds het gevoel en idee dat ze toch wat voor de ontvangen genade terug moeten doen.

Begrijp het goed: genade is niet werk voor de ontvangers ervan. Zeg maar zoiets als: ieder zijn vak. Maar is het niet té makkelijk? God doet alles en wij ontvangen het alleen maar. We doen niets? Is het echt zo eenvoudig en simpel?

Ja, want genade zegt steeds weer dat God alles doet. Wij kunnen niets doen. We zouden er toch weer een zootje van maken. Daarom geeft Hij ons geen nieuwe kans. Nee, Hij stuurt zijn hemelse Hovenier (Zoon) naar ons om een kans voor ons te maken. Dus overspoelt Jezus onze levens ineens met hemelse overvloed. Hij schrijft Gods woorden in onze harten. Genade laat Hem fulltime werken in het leven van een begenadigde.

Genade laat je rusten, maar maakt je niet passief. Het laat je niet achteroverzitten en doen wat je maar wilt. Ja, genade is gratis, maar het maakt geen ondankbare, ongemanierde of verwend passagiers. Genade verandert je. Dat is Gods doel geweest. Genade laat je vrucht dragen. Het maakt je nieuw. MAAR je hoeft gelukkig niet zelf de vruchten te leveren/producen. Je kunt het niet. Dat is bewezen. Zie maar de gelijkenis.

Het is aan de Hovenier (Jezus) om voor de vruchten te zorgen.

Je moet maar een ding doen: zorgen dat je in de wijngaard bent – om door Hem verzorgd te worden. Een fruitboom kan het niet op zijn eentje buiten de wijngaard van de boer overleven.

Wees alsjeblijft 24/7@365 in de wijngaard. Zorg ervoor dat je daar bent waar:

- de Bijbel onder leiding van de Heilige Geest bestudeert, uitgelegd en bekend gemaakt wordt. Daar is de wijngaard. Wees daar!
- Het Woord gepreikt wordt – daar is de wijngaard. Wees daar!
- Medegelovigen over God praten en getuigen. Daar is de wijngaard. Wees er!
- Je alleen in je binnenkamer met God praat en zijn Woord leest. Daar is de wijngaard! Wees daar!

Zo werkt God genade in je.

God laat zijn Hovenier toe om alle delen van je leven te bewerken, zodat je vruchten kan dragen die Hem verheerlijken en de levens van anderen verrijken. Hij zet een bordje neer bij je leven met de woorden: onder speciale verzorging van de hemelse Hovenier!

Grijp het aan! Wees waar het levend water vloeit. Maak tijd om naar de kerk te gaan – zoveel en vaak mogelijk. Maak tijd voor gebed en studie van Gods Woord.

En laat de rest aan God over. Hij zorgt voor de vruchten – de gevolgen.

Hij maakt een kans – in jou! Amen.